

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020, în cauza penală prindu-l pe

Lupeca Boris XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. instanța de fond: 07.10.2019-19.11.2019;

2. instanța de apel: 04.12.2019-10.03.2020;

3. instanța de recurs: 12.11.2020-16.04.2021.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 19 noiembrie 2019, Lupeca Boris a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 9 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, inculpatului i-a fost adăugat parțial la pedeapsa de 1 an și 9 luni închisoare, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Criuleni din 10 aprilie 2018, de 7 ani închisoare, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

S-a aplicat în privința lui Lupeca Boris măsura preventivă - arestul preventiv, până la rămânerea definitivă a sentinței.

S-a dispus încasarea de la Lupeca Boris în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în sumă de 115,21 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Lupeca Boris la data de 03 martie 2017, în intervalul orelor 07:00 – 18:00, ora exactă nu a fost posibil de

stabilit în cadrul urmăririi penale, avînd scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, a pătruns în casa lui Moroz Dorin, situată în XXXXX, de unde a sustras un telefon mobil de model „Lenovo” la prețul de 1800 lei, o tabletă de model „Ployer MOMO9” la prețul de 2000 lei, 2 lăncișoare de argint cu cruciuliță la prețul de 1500 lei, o pereche de adidași pentru femei de culoare roz la prețul de 500 lei, o căciulă pentru copii la prețul de 80 lei, astfel cauzîndu-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă de 5580 lei.

Astfel, acțiunile lui Lupeca Boris au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvîrșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, inculpatul a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

În motivarea cererii de apel, inculpatul a indicat că, la individualizarea pedepsei, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 70, alin. 3¹) Cod penal, stabilindu-i o pedepasă inequitabilă.

3.1. Sentința a fost atacată cu apel și de către avocatul Gonciar Constantin în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

În susținerea cerințelor sale, avocatul a indicat că, la individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare, instanța nu a respectat toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate, fapt ce constituie temei de casare a sentinței.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020, apelurile declarate de către inculpat și apărătorul acestuia au fost respinse ca nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a conchis că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului Lupeca Boris în baza art. 186 alin.(2), lit. c), d) Cod penal, după indici calificativi - furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvîrșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Astfel, instanța de apel a menționat că, sentința a fost contestată în partea stabilirii pedepsei, iar temei pentru a interveni în sentință din oficiu cu privire la încadrarea juridică, conform art. 409 alin.(2) Cod procedură penală, lipsește.

Prin urmare, cu referire la argumentele invocate de către apelanți în coraport cu circumstanțele constatate, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunile au fost săvârșite din intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat, a comis infracțiunile în termen de probă.

Totodată, instanța de apel a subliniat că, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel de înainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate, în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile ale faptelor și personalitatea inculpatului, a conchis că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 9 luni, pentru infracțiunea comisă și incriminată la art. 186 alin.(2), lit.c), d), Cod penal, ținând cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedura penală, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la solicitarea apărătorului privind numirea unei pedepse mai blânde nonprivative de libertate în privința inculpatului, instanța de apel a stabilit că acesta nu poate fi admisă, de vreme ce inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală, inclusiv pentru infracțiuni similare, însă nu a făcut careva concluzii de rigoare și a comis alte, noi infracțiuni cu intenție.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului v-a fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare, considerând că această pedeapsă va atinge scopul sancțiunii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și de prevenire a comiterii de noi infracțiuni.

Referitor la solicitarea inculpatului privind aplicarea prevederilor art 70, alin. (3¹) Cod penal, instanța de apel a apreciat-o ca fiind neîntemeiată, or instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederilor art 70, alin. (3¹) Cod penal, reducând limitele maxime a pedepsei cu o treime pentru Lupeca Boris.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea celor solicitate, apărătorul susține că, instanțele de fond nu au analizat multilateral, în deplină măsură și obiectiv toate circumstanțele și datele prezentate, care caracterizează atât negativ cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o însemnătate esențială pentru stabilirea categoriei și quantumului pedepsei.

6. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 10 martie 2020, în prezența avocatului inculpatului Cazacu Dumitru, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 10 martie 2020 (Vol. I, f.d. 211), participanții la proces fiind înștiințați despre locul, data și ora pronunțării deciziei motivate.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă că, copia deciziei motivate i-a fost înmănată avocatului Cazacu Dumitru care acționează în numele inculpatului la 19 mai 2020 (Vol. I, f.d. 226, recipisa).

Astfel, avocatul Cazacu Dumitru declară recurs în numele inculpatului Lupeca Boris împotriva deciziei instanței de apel la 25 august 2020 (Vol. II, f.d. 6-8), în acest sens reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat.

Așadar, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurentul nu aduce careva argumente în justificarea motivelor declarării recursului ordinar peste termen.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Lupeca Boris XXXXX*, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțarea integrală la **13 mai 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico